

Бр./Nr. 03-1635/1
28. 12. 2022 година/viti

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ
НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
AGJENCIA E REZERVAVE TË
DETyrueshme të naftës

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ПРОЦЕНКА
НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА
за 2023 ГОДИНА

PLAN VJETOR TË PARANDALIMIT DHE VLERËSIMIT
TË RREZIQEVE NDAJ KORRUPSIONIT
PËR VITIN 2023

Скопје, декември 2022 година

Shkup, dhjetor viti 2022

Врз основа на член 26 став (1) алинеја 22 од Законот за задолжителни нафтени резерви („Службен весник на Република Македонија“бр. 144/14, 178/14, 199/15, 197/17, 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“бр. 275/19, 150/21 и 236/22), постапувајќи по заклучокот бр. 41-17/55 од Педесет и петтата седница на Владата на Република Северна Македонија, одржана на 28 јуни 2022 година, в.д директорот на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви донесе

Në bazë të nenit 26 paragrafi (1) alinea 22 të Ligjit të rezervave të detyrueshme të naftës ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 144/14, 178/14, 199/15, 197/17, 7/19 dhe "Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 275/19, 150/21 dhe 236/22), duke u bazuar në konkluzionin nr. 41-17/55 të seancës së 55-të të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, mbajtur më 28 qershor 2022, у.д. директори i Agjencisë së Rezervave të Detyrueshme të Naftës miratoi

**ГОДИШЕН ПЛАН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ПРОЦЕНКА
НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА
за 2023 година**

I. ВОВЕД

Агенцијата за задолжителни нафтени резерви (во понатамошниот текст: МАКОРА) е самостојно, независно и непрофитно правно лице кое извршува работи од јавен интерес и е централно тело за чување на задолжителни резерви, единствено овластена за формирање, одржување, чување и продажба на задолжителните резерви на Република Северна Македонија.

Надлежностите на МАКОРА се уредени со Законот за задолжителни нафтени резерви, во понатамошниот текст: ЗЗНР („Службен весник на Република Македонија“ бр.144/14, 178/14, 199/15, 197/17, 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19, 150/21 и 236/22.)

Задолжителните нафтени резерви се формираат со цел Република Северна Македонија да обезбеди високо ниво на сигурност и безбедност во снабдувањето со сирова нафта и/или нафтени деривати, односно за обезбедување на услови за интервентно снабдување на пазарот со нафта и нафтени деривати, во случај на нарушување на енергетската сигурност на државата предизвикана од пореметувања во снабдувањето со нафтени деривати од поголеми размери.

**PLAN VJETOR TË PARANDALIMIT DHE VLERËSIMIT
TË RREZIQEVE NDAJ KORRUPSIONIT
PËR VITIN 2023**

I. HYRJE

Agjencia e Rezervave të Detyrueshme të Naftës (në tekstin e mëtejmë: MAKORA) është person juridik i mëvetësishëm, i pavarur dhe joprofitabil që kryen punë me interes publik dhe është trup qendror për ruajtjen e rezervave të detyrueshme, e vtmja e autorizuar për formimin, mirëmbajtjen, ruajtjen dhe shitjen e rezervave të detyrueshme të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Kompetencat e MAKORA janë të përcaktuara me Ligjin e rezervave të detyrueshme të naftës, në tekstin e mëtejmë: LRDN ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 144/14, 178/14, 199/15, 197/17, 7/19 dhe "Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 275/19, 150/21 dhe 236/22).

Rezervat e detyrueshme të naftës formohen me qëllim që Republika e Maqedonisë së Veriut të sigurojë nivel të lartë sigurie dhe siguri në furnizimin me naftë të papërputuar dhe/ose derivate të naftës, përkatësisht të sigurojë kushte për ndërhyrje në furnizimin në treg me naftë dhe derivate të naftës dhe, në rast të shkatërrimit të sigurisë energetike të shtetit, të shkaktuar nga ndërprerjet në furnizimin e derivateve të naftës me përmasa më të mëdha.

Работењето на МАКОРА се заснова на принципите на стручност, професионалност, транспарентност и одговорност за работењето. При извршувањето на своите активности и работни обврски утврдени со закон и подзаконски акти, МАКОРА ги применува начелата на:

- уставност и законитост во работењето,
- операцionalизација на обврските од важечките европски Директиви од подрачјето „сигурност во снабдувањето”,
- воспоставување на интегрирана политика за енергија со земјите членки на ЕУ,
- законитост и ефикасност во формирањето, чувањето, обновувањето и управувањето со задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати и
- грижа за наменско трошење на финансиските средства за работењето на МАКОРА.

Корупцијата е еден од главните предизвици и опасности за демократското општество и владеењето на правото, поради што нејзиното спречување и превенција е предуслов за добро управување и функционирање на институциите во согласност со Уставот, законите, меѓународните и национални етички кодекси. Независноста, професионалноста и етичноста во извршувањето на надлежностите утврдени со закон, првенствено се гарантираат преку зајакнување на интегритетот на институциите, односно преку зајакнување на системот на политики, стандарди и процедури воспоставени од институциите.

МАКОРА во рамките на своите законски надлежности, утврди потреба за донесување на Годишен план за спречување и проценка на ризици од корупција за 2023 година, во согласност со одредбите од Законот за спречување на корупција и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19) и Националната стратегија за спречување на корупција и судирот на интереси 2021-2025 на Државната комисија за спречување на корупцијата. Со цел успешно функционирање на работењето на МАКОРА од сите

Puna e MAKORA-s bazohet në parimet e ekspertizës, profesionalizmit, transparencës dhe përgjegjësisë për punën. Në kryerjen e aktiviteteve dhe detyrimeve të saj të punës të përcaktuara me ligj dhe aktet nënligjore, MAKORA i zbaton parimet e:

- kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë në punën,
- operacionalizimit të detyrimeve nga Direktivat e vlefshme Evropiane në fushën e "sigurisë së furnizimit",
- krijimin e një politike të integruar të energjisë me vendet anëtare të BE-së,
- ligjshmërisë dhe efikasitetit në formimin, ruajtjen, ripërtëritjen dhe menaxhimin e rezervave të detyrueshme të naftës dhe derivateve të naftës dhe
- kujdesin për shpenzimin e dedikuar të mjeteve financiare për funksionimin e MAKORA-s.

Korrupsioni është një nga sfidat dhe rreziqet kryesore për një shoqëri demokratike dhe shtetin e së drejtës, prandaj parandalimi i tij është një parakusht për qeverisjen e mirë dhe funksionimin e institucioneve në përputhje me Kushtetutën, ligjet, kodekset etike ndërkombëtare dhe kombëtare. Pavarësia, profesionalizmi dhe etika në kryerjen e kompetencave të përcaktuara me ligj, garantohen kryesisht nga forcimi i integritetit të institucioneve, gjegjësisht nga forcimi i sistemit të politikave, standardeve dhe procedurave të vendosura nga institucionet.

MAKORA, brenda kompetencave të saj ligjore, përcaktoi nevojën për të miratuar një Plani vjetor të parandalimit dhe vlerësimit të rreziqeve ndaj korruptionit për vitin 2023, në përputhje me dispozitat e Ligjit për parandalimin e korruptionit dhe konfliktit të interesit ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 12/19) dhe Strategjia kombëtare për parandalimin e korruptionit dhe konfliktit të interesit 2021-2025. Në mënyrë që MAKORA të funksionojë me sukses nga të

аспекти, неопходна е потребата од изнаоѓање на соодветен и ефикасен начин за справување со корупцијата. Имено, поаѓајќи од фактот дека корупцијата ги загрозува правата што им припаѓаат на граѓаните, ги дерогира законите и ја оневозможува правдата, го осиромашува општеството, ја поткопува правната држава и нејзината иднина, неопходно е борбата против ова зло да биде постојана обврска на секој граѓанин.

Раководството на МАКОРА ќе одговори на потребата да изнајде соодветен и ефикасен начин за справување со корупцијата во сопствените редови. МАКОРА ќе настојува долготочно пред се на превентивен начин да ги оспособува и јакне нормативните, институционалните и личните капацитети за ефикасна практична борба против корупцијата и ќе настојува да воспостави, да развива и да применува ефикасни и функционални механизми со кои ќе се намалат ризиците од корупција.

За реализације на оваа цел неопходна е поддршката од раководниот кадар во МАКОРА кои ќе промовираат висок степен на интегритет и нулта толеранција на корупцијата, но и од страна на сите вработени во МАКОРА, кои што активно ќе и се спротивстават на корупцијата.

II. ЦЕЛИ НА ПЛАНОТ

Годишниот план за спречување и проценка на ризици од корупција за 2023 година, во понатамошниот текст: Антикорупциски план на МАКОРА за 2023 година, има за цел да воспостави систем на мерки што ќе овозможат спречување со корупцијата и идентификување на причините, на условите и на факторите што ја овозможуваат истата. Посебен акцент во спречувањето со корупцијата во 2023 година ќе биде ставен на комплетирање на процесот на донесување на сите подзаконски и интерни акти и процедури кои го регулираат работењето на МАКОРА во согласност со ЗЗНР. Исто така акцент ќе биде ставен и на

гjitha aspektet, ёshtë e nevojshme të gjendet një mënyrë e përshtatshme dhe efikase për ta menaxhuar korrupsionin. Gjegjësisht, duke u nisur nga fakti që korrupsioni rrezikon të drejtat që u përkasin qytetarëve, përqmon ligjet dhe parandalon drejtësinë, varfëron shoqërinë, minon shtetin e së drejtës dhe të ardhmen e saj, ёshtë e nevojshme që lufta kundër kësaj të keqe të jetë një detyrim i vazhdueshëm për çdo qytetar.

Udhëheqësia e MAKORA-s do t'i përgjigjet nevojës për të gjetur një mënyrë të përshtatshme dhe efikase për të menaxhuar korrupsionin në radhët e veta. MAKORA do të përpinqet në planin afatgjatë, mbi të gjitha, në një mënyrë parandaluese për të mundësuar dhe forcuar kapacitetet normative, institucionale dhe personale për një luftë praktike efektive kundër korrupsionit dhe do të përpinqet të krijojë, zhvillojë dhe zbatojë mekanizma efektivë dhe funksionalë me të cilët do të zvogëlohen rreziqet e korrupsionit.

Për të arritur këtë qëllim, ёshtë e nevojshme mbështetja e stafit udhëheqës në MAKORA, të cilët do të promovojnë një shkallë të lartë të integritetit dhe tolerancë zero për korrupsionin, por edhe nga të gjithë nëpunësit e MAKORA-s, të cilët në mënyrë aktive do ta kundërshtojnë korrupsionin.

II QËLLIMET E PLANIT

Plani vjetor i parandalimit dhe vlerësimit të rreziqeve ndaj korrupsionit për vitin 2023, në tekstin e mëtejmë: Plani anti-korrupsion i MAKORA-s për vitin 2023, synon të krijojë një sistem masash që do të mundësojnë menaxhimin e korrupsionit dhe identifikimin e shkaqeve, kushteve dhe faktorëve që e mundësojnë atë. Theksi i veçantë në menaxhimin e korrupsionit në vitin 2023 do të vihet në përfundimin e procesit të miratimit të të gjitha akteve nënligjore dhe akteve të brendshme dhe procedurave që rregullojnë funksionimin e MAKORA-s në përputhje me LRDN. Theksi do të vihet

унапредување на личниот и професионалниот интегритет на вработените од коишто се очекува при извршувањето на задачите и овластувањата да применат соодветни знаења и вештини, етички капацитет, решителност и чесност, да работат во полза на јавниот интерес и на зголемување на довербата на јавноста.

Формите на корупција во МАКОРА се препознаваат преку:

- постапување или непостапување на раководството и на вработените во МАКОРА при вршење на службените задачи и овластувања, за што како возврат прибавуваат (бараат) или прифаќаат за себе или за друг некаква корист, погодност, интерес за себе или за друг или на друг ќе му нанесат штета;
- непочитување на законските одредби, како и стандардните постапки и процедури на МАКОРА;
- злоупотреби на службената положба и овластувања за директно или индиректно ветена, понудена, дадена, побарана, прифатена или очекувана материјална или нематеријална корист, погодност, предност или друг интерес за себе или за друг.

МАКОРА во 2023 година борбата против корупцијата ќе ја реализира преку превентивен пристап со јасна порака дека корупцијата нема да остане несанкционирана. Во рамките на превенцијата ќе се фокусира на намалување на можностите и создавање на чеповолни услови за извршување на коруптивни дела. За ефикасна борба против корупцијата подеднакво се важни политичката волја, нормативните решенија, институционалната рамка, ефикасната примена на законите, институционалниот и личниот капацитет и интегритет, како и соработка меѓу институциите во земјата и на меѓународен план.

гjithashtu në avancimin e integritetit personal dhe profesional të nëpunësve nga të cilët pritet të zbatojnë njohuritë dhe aftësitë e duhura, kapacitetin etik, vendosmërinë dhe ndershëmërënë për të punuar në interes të publikut dhe për të rritur besimin e publikut.

Format e korrupsionit në MAKORA njihen përmes:

- veprimi ose mosveprimi i udhëheqësisë dhe nëpunësve të MAKORA-s në kryerjen e detyrave dhe kompetencave zyrtare, për të cilat në këmbim ata marrin (kërkojnë) ose pranojnë për veten e tyre ose për dikë ndonjë përfitim, benefit, interes për veten e tyre ose për një tjetër ose ndonjë tjetri i shkaktojë dëm;
- mosrespektimi i dispozitave ligjore, si dhe të procedurave standarde të MAKORA-s;
- keqpërdorim i pozitës dhe autoritetit zyrtar për premtimet e drejtpërdrejta ose indirekte, të ofruara, të dhëna, të kërkua, të pranuara ose të pritura materiale ose përfitime të paprekshme, benefit, avantazh ose interes tjetër për veten ose tjetrin.

MAKORA në vitin 2023 do të realizojë luftën kundër korrupsionit përmes një qasje parandaluese me një mesazh të qartë se korrupsioni nuk do të mbetet i pa sanksionuar. Parandalimi do të përqëndrohet në zvogëlimin e mundësive dhe krijimin e kushteve të pafavorshme për kryerjen e veprimeve korruptive. Vullneti politik, zgjidhjet normative, kuadri institucional, zbatimi efektiv i ligjeve, kapaciteti dhe integriteti institucional dhe personal, si dhe bashkëpunimi midis institucioneve në vend dhe ndërkombëtarisht janë po aq të rëndësishme për luftën efektive kundër korrupsionit.

II. МЕРКИ И АКТИВНОСТИ

Антикорупциските активности ќе бидат насочени кон унапредување на професионалноста на вработените во МАКОРА преку доследно почитување на законската и јодзаконската регулатива и санкционирање на сите форми на корупција во МАКОРА.

Имајќи го предвид наведеното, Антикорупцискиот Ѓлан на МАКОРА за 2023 година, ќе посвети особено внимание на:

- континуирано анализирање на ризичните области за корупција во рамките на делокругот на работење на МАКОРА, како и детектирање на недостатоци во законите,
- идентификување на причините, условите и факторите кои ја овозможуваат корупцијата во МАКОРА,
- воспоставување на алатки и контролни механизми за надминување на детектирани ризични области, како и делување од аспект на отстранување на условите што овозможуваат корупција,
- јакнење на капацитетот на институцијата со особен акцент на јакнење на интегритетот на вработените во МАКОРА.

Во контекст на наведеното, приоритетни цели за 2023 година ќе бидат:

1. Спроведување процена за ризик од појава на корупција во рамките на работните места како и идентификување на причините, условите и факторите кои ја овозможуваат корупцијата во МАКОРА, на начин што:

- секој раководител на сектор е обврзан да го следи постапувањето на вработените во секторот, да внимава дали се почитуваат законските рокови за преземање на дејствија/активности по конкретни

III MASAT DHE AKTIVITETET

Aktivitetet anti-korrupsion do të synojnë përmirësimin e profesionalizmit të nëpunësve të MAKORA-s duke respektuar vazhdimisht ligjet dhe aktet nënligjore dhe sankzionimin e të gjitha formave të korrupsionit në MAKORA.

Duke pasur parasysh atë që thamë më sipër, Planii anti-korrupsion i MAKORA-s për vitin 2023, do t'i kushtojë vëmendje të veçantë:

- analizës së vazhdueshme të fushave të rrezikut për korrupsion brenda fushës së MAKORA-s, si dhe zbulimit të mangësive në ligje,
- identifikimin e shkaqeve, kushteve dhe faktorëve që mundësojnë korrupsionin në MAKORA,
- krijimin e mjeteve dhe mekanizmave të kontrollit për tejkalimin e zonave të zbuluara të rrezikut, si dhe veprimin nga aspekti i heqjes së kushteve që mundësojnë korrupsionin,
- forcimi i kapacitetit të institucionit me theks të veçantë në forcimin e integritetit të nëpunësve në MAKORA.

Në kontekstot e mësipërm, qëllimet prioritare për vitin 2023 do tëjenë:

1. Kryerja e një vlerësimi të rrezikut të korrupsionit brenda vendit të punës si dhe identifikimi i shkaqeve, kushteve dhe faktorëve që mundësojnë korrupsionin në MAKORA, në një mënyrë që:

- çdo udhëheqës i sektorit është i detyruar të ndjekë veprimet e nëpunësve në sektor, të ketë kujdes nëse respektohen afatet ligjore për ndërmarrjen e veprimeve/aktiviteteve në raste

предмети, дали има одолжувања на определени дејствија и кои се причините за тоа, по што ќе се изврши анализа на состојбата со цел да се идентификуваат работните места со најголем ризик од корупција во рамките на секторот и

- по идентификацијата на ризичните работни места, ќе се предложат мерки за намалување, односно отстранување на различните форми на ризици од корупција.

2. Востоставување на алатки и контролни механизми за чадминување на детектираните ризични области преку зоведување и имплементирање на пропишани процедури за работа на работните процеси во МАКОРА, при што:

- да се обезбеди доследно почитување на процедурите за работа од страна на сите вработени и
- континуирано да се следи спроведувањето на процедурите и да се преоценува потребата од измена и/или дополнување на одредена процедура во насока на подобрување на работата со истата.

3. Јакнење на административниот капацитет на МАКОРА со акцент на јакнење на интегритетот на вработените на начин што:

- обврска на сите вработени е при извршувањето на работните задачи да постапуваат согласно правилата, прописите и професионалните стандарди кои се применуваат во МАКОРА,
- секој вработен е должен во своето работење да се води од принципите на законитост, ефикасност, доверливост, независност, самостојност, чесност, професионалност, отчетност и

специфични, нese ka vonesa në veprime të caktuara dhe cilat janë arsyet për ato, pas së cilës do të analizohet situata në mënyrë që të identifikohen vendet e punës me rrezikun më të lartë të korrupsionit brenda sektorit dhe

- pas identifikimit të vendeve të punës me rrezik, do të propozohen masa për të zvogëluar ose eliminuar forma të ndryshme të rreziqeve të korrupsionit.

2. Krijimi i mjeteve dhe mekanizmave të kontrollit për tejkalinin e zonave të zbuluara të rrezikut duke prezantuar dhe zbatuar procedurat e përshkruara për punën e proceseve të punës në MAKORA, përmes së cilës:

- do të sigurohet respektimi i vazhdueshëm i procedurave të punës nga të gjithë nëpunësit dhe
- në mënyrë të vazhdueshme të ndiqet zbatimi i procedurave dhe të rivlerësohet nevoja për të modifikuar dhe/ose plotësuar një procedurë të caktuar me qëllim që të përmirësohet puna me të.

3. Forcimi i kapacitetit administrativ të MAKORA-s me theks në forcimin e integritetit të nëpunësve në një mënyrë që:

- detyrim i të gjithë nëpunësve gjatë kryerjes së detyrave të punës është të veprojnë në përputhje me rregullat, rregulloret dhe standarde profesionale të zbatuara në MAKORA,
- çdo nëpunës është i detyruar në punën e tij të udhëhiqet nga parimet e ligjshmërisë, efikasitetit, konfidencialitetit, pavarësisë, autonomisë, ndershmërisë,

транспарентност, да го почитува етичкиот кодекс на однесување, да манифестира висок степен на интегритет во работењето, да знае да ги препознае облиците на корупција и да поседува способност да ѝ се спротивстави на корупцијата,

- вработените во МАКОРА при извршување на работните задачи не смеат да го доведат личниот, материјалниот и нематеријалниот интерес во судир со јавниот интерес и со нивниот статус да предизвикаат судир на интереси. Потребна е внимателна анализа на ризиците и на ситуациите коишто можат да доведат до потенцијален судир на интереси и корупција при вршење на службените работи, за што е потребно навремено преземање на мерки за отстранување на можноста за судир на интереси и корупција,
- никој не смее да биде исклучок при утврдувањето на одговорност за коруптивно однесување, како што никој нема мандат да го попречува, да го ограничува или на кој било друг начин да го разводнува процесот на утврдување на одговорност и
- континуирано обучување и мотивирање на вработените да одговорат на предизвиците од областа на корупцијата.

4. Почитување на законските прописи, Кодексот за етичко однесување на членовите на Владата и носителите на јавни функции именувани од страна на Владата, како и на Кодексот за административни службеници, на начин што

profesionalizmit, пëргјегjësisë dhe transparencës, të respektojë kodeksin etik, të shfaqë një shkallë të lartë të integritetit në punë, të dijë të njoë format e korrupsionit dhe të posedojë aftësinë të kundërshtojë korrupsionin,

- nëpunësit e MAKORA-s gjatë kryerjes së detyrave të punës nuk duhet të sjellin interesa personale, materiale dhe jo-materiale në konflikt me interesin publik dhe statusin e tyre për të shkaktuar konflikt interesit. Kërkohet një analizë e kujdeshshme e rreziqeve dhe situatave që mund të çojnë në konflikt të mundshëm të interesit dhe korrupsion në kryerjen e detyrave zyrtare, gjë që kërkon masa në kohë për të eleminuar mundësinë e konfliktit të interesit dhe korrupsionit,
- askush nuk duhet të jetë një përjashtim në përcaktimin e përgjegjësisë për sjelljen korruptive, ashtu siç që askush nuk ka mandat ta pengojë, kufizojë ose në çfarë do lloj tjetër mënyre ta zbeh procesin e përgjegjësisë; dhe
- trajnim dhe motivim i vazhdueshëm i nëpunësve për t'iu përgjigjur sfidave në fushën e korrupsionit.

4. Respektimi i rregulloreve ligjore, Kodeksi për sjellje etike të anëtarëve të Qeverisë dhe bartësve të funksioneve publike të emëruar nga Qeveria, si dhe Kodeksin e nëpunësve administrativë, në atë mënyrë që

тицето за човечки ресурси задолжително и навремено ќе ги информира вработените за етичките стандарди и правила на однесување според правилата предвидени во Кодексот за административни службеници, како и именуваните лица за нивните обврски, одговорности предвидени во прописите кои се однесуваат за етичко извршување на нивните функции.

5. Континуирана и специјализирана обука на вработените во МАКОРА поврзана со корупцијата, борбата против неа и криминалот.

5. Преземање превентивни активности и обука поврзана со корупцијата кон нововработените административни службенци како и помошно технички лица во МАКОРА.

7. Почитување на законските прописи за вработувања во МАКОРА, при што:

- да се обезбеди доследна примена на одредбите од Законот за административни службеници, Законот за вработените во јавниот сектор, Законот за работни односи, одредбите од посебните закони, прописите донесени врз основа на овие закони и посебните закони и колективниот договор со неговите измени и дополнувања на МАКОРА,
- постапките за вработување во МАКОРА се вршат преку објавување на јавен оглас, при што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција, се избира најстручниот и најкомпетентниот кандидат за работното место,
- постапките за унапредување во МАКОРА се вршат преку објавување на интерен оглас, при што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција, врз основа на оценката

personi i burimeve njerëzore do t'i informoje detyrimisht dhe me kohë nëpunësit në lidhje me standardet etike dhe rregullat e sjelljes sipas rregullave të parashikuara në Kodeksin e nëpunësve administrativë, si dhe personat e emëruar për detyrat e tyre, përgjegjësitetë e parashikuara në rregulloret në lidhje me kryerjen etike të funksioneve të tyre.

5. Trajinim i vazhdueshëm dhe i specializuar për nëpunësit e MAKORA-s lidhur me korruptionin, luftën kundër tij dhe krimit.

6. Ndërmarrja e aktiviteteve parandaluese dhe trajnimeve në lidhje me korruptionin ndaj nëpunësve administrativë të sapo punëuar si dhe të personelit ndihmës- teknikë në MAKORA.

7. Respektimi i rregulloreve ligjore për punësim në MAKORA, gjatë së cilës:

- do të sigurohet zbatimi i qëndrueshëm i dispozitave të Ligjit për nëpunësit administrativ, Ligjit për nëpunësit në sektorin publik, Ligjit për marrëdhënie pune, dispozitave të ligjeve të veçanta, rregulloreve të miratuara në bazë të këtyre ligjeve dhe ligjeve të veçanta dhe marrëveshjes kolektive me ndryshimet dhe plotësimet e tyre në MAKORA,
- procedurat e punësimit në MAKORA kryhen përmes shpallajeve të konkurseve publike, ku sipas një procedure të përzgjedhjes transparente, të ndershme dhe konkurruese, zgjidhet kandidati më profesional dhe më kompetent për vendin e punës,
- procedurat e avancimit në MAKORA kryhen përmes shpallajeve të konkurseve të brendshme, ku në një procedurë të përzgjedhjes transparente, të ndershme dhe konkurruese, bazuar në vlerësimin e

за учинокот, стручноста и компетентноста на кандидатите, се избира најдобриот кандидат за работното место од редот на вработените на МАКОРА и

- постапките на селекција за вработувања и унапредувања се утврдуваат со закон, а се состојат од проверка на поднесените докази за исполнување на условите за работното место, полагање на квалификациски тестови во хартиена или електронска форма, организирања на интервјуа и/или други форми на проверка на кандидатите, и сето тоа се регулира согласно законските прописи на државата.

8. Јакнење на довербата на вработените, како и пошироко ча граѓаните и мотивирање на истите да пријават секаков облик на корупција.

9. Надзор над спроведувањето на одредбите на ЗЗНР и на договорите за складирање, чување и обновување на задолжителни резерви врши МАКОРА, при што:

- надзорот го вршат овластени лица од редот на вработените во МАКОРА, врз основа на писмено овластување од директорот,
- надзор се врши особено во поглед на:
 - спроведувањето на договорите за складирање,
 - увид и надзор над документацијата и евидентијата за уплата на надоместок за задолжителни резерви и
 - увид во документацијата и евидентијата на трговските друштва- складиштари кои се однесуваат на складирањето, чувањето и другите дејствија во врска со задолжителните резерви превземени во согласност со ЗЗНР и прописите донесени врз основа на него.

performancës, profesionalizmit dhe kompetencës së kandidatëve, zgjidhet kandidati më i mirë për vendin e punës nga radhët e nëpunësve të MAKORA-s dhe

- procedurat e përzgjedhjes për punësime dhe avancime përcaktohen me ligj, dhe përbëhen nga kontrollimi i provave të paraqitura për plotësimin e kushteve për vendin e punës, dhënen e provimeve kualifikuese në formë të letrës ose elektronike, organizimin e intervistave dhe/ose forma të tjera të kontrollimit të kandidatëve, dhe të gjitha këto rregullohet në përputhje me rregulloret ligjore të shtetit.

8. Forcimi i besimit të nëpunësve, si dhe të qytetarëve më gjerë dhe motivimi i tyre për të raportuar çdo formë të korruptionit.

9. Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të LRDN-s si dhe kontratave për magazinimin, ruajtjen dhe ripërtëritrjen e rezervave të detyrueshme kryen MAKORA, gjatë së cilës:

- mbikëqyrjen e kryjnë personat e autorizuar nga radhët e nëpunësve të MAKORA-s, bazuar në një autorizim me shkrim nga ana drejtoret,
- mbikëqyrja kryhet veçanërisht në lidhje me:
 - zbatimin e kontratave të magazinimit,
 - inspektimi dhe mbikëqyrje të dokumentacionit dhe evidencës për pagimin e kompensimit për rezervat e detyrueshme dhe
 - qasje në dokumentacionin dhe evidencës së shoqërive tregtare - magazinuesve që u referohen magazinimit, ruajtjes dhe veprimeve të tjera në lidhje me rezervat e detyrueshme të ndërmarra në përputhje me LRDN dhe rregulloret e miratuara në bazë të tij.

- Овластените лица од МАКОРА, ги вршат работите на надзор, во соработка со надлежните инспекциски органи и/или избрано акредитирано контролно инспекциско тело и акредитирана лабораторија, во поглед на квантитативна и квалитативна контрола на количините на задолжителните резерви.

10. Наменско трошење на финансиските средства за подмирување на трошоците за работењето на МАКОРА, согласно закон, одобрен буџет и превземени обврски по потпишани договори. МАКОРА се грижи за наменското трошење на средства за:

- подмирување на трошоците за формирање на задолжителните резерви,
- подмирување на трошоците за набавка на тикети и за договори врзани за други финансиски инструменти за формирање на задолжителни резерви и ограничување на пазарни и ценовни ризици во тек на формирање и одржување на задолжителните резерви,
- подмирување на трошоците за осигурување, складирање и обновување на задолжителните резерви,
- подмирување на трошоците за контрола на квантитетот и квалитетот назадолжителните резерви,
- подмирување на трошоците настанати како резултат на задолжување на финансиските пазари на капитал и останати трошоци на капиталот,
- подмирување на придружни трошоци (за разни студии, дозволи, истражувања, мерна опрема, заштитна опрема, мониторинг и сл.) во врска со создавање на предуслови за прифаќање и складирање на задолжителните резерви, а со цел

- Personat e autorizuar nga MAKORA kryejnë aktivitetet e mbikëqyrjes, në bashkëpunim me organet kompetente të inspektimit dhe/ose nga organi i akredituar inspektues kontrollues dhe laboratorin e akredituar, në drejtim të kontrollit kuantitativ dhe kualitativ të sasive të rezervave të detyrueshme.

10. Shpenzime të dedikuara të mjeteve financiare për rregullimin e shpenzimeve për funksionimin e MAKORA-s, në përputhje me ligjin, buxhetin e miratuar dhe detyrimet e ndërmarra sipas marrëveshjeve të nënshkruara. MAKORA kujdeset për shpenzimin e dedikuar të mjeteve për:

- shlyerjen e shpenzimeve për formimin e rezervave e detyrueshme,
- shlyerje të shpenzimeve përfurnizimin e tiketave dhe kontratave në lidhje me instrumentet e tjera financiarë përfornimin e rezervave të detyrueshme dhe kufizimin e rreziqeve të tregut dhe çmimeve gjatë formimit dhe mirëmbajtjes së rezervave të detyrueshme,
- shlyerje të shpenzimeve të sigurimit, magazinimit dhe ripërtëritjes së rezervave të detyrueshme,
- shlyerje të shpenzimeve përkontrollet kuantitative dhe kualitative të rezervave të detyrueshme,
- shlyerje të shpenzimeve të ndodhura si rezultat i huazimit në tregjeve financiare të kapitalit dhe shpenzimeve tjera të kapitalit,
- shlyerje të shpenzimeve shoqëruese (për studime të ndryshme, leje, kërkime, pajisje matëse, pajisje mbrojtëse, monitorim, etj.) në lidhje me krijuimin e parakushteve për pranimin dhe ruajtjen e rezervave të detyrueshme, në mënyrë që të rritet

зголемување на сигурноста на превозот и складирањето на опасни товари и ограничување на можностите за негативно влијание на животната околина,

- подмирување на оперативните трошоци за работење на МАКОРА,
- подмирување на останатите трошоци поврзани со прашања од задолжителните резерви и безбедноста на снабдувањето кои произлегуваат од природата на дејноста и
- купување, градење, реконструкција и дограмдување на резервоарски капацитети и соодветни постројки и инсталации, како и управување со нив.

11. Зајакната контрола и надзор на спроведувањето на постапките за јавни набавки во МАКОРА преку:

- почитување на донесената процедура за спроведување на постапките за јавни набавки и реализација на договори од страна на сите вработени во МАКОРА инволвирани во јавните набавки, согласно Законот за јавните набавки и Кодексот за јавни набавки,
- надзор и контрола над примената и почитувањето на процедурата за спроведување на постапките за јавни набавки, како и реализација на договорите и
- континуирано едуцирање на вработените инволвирани во постапките за јавни набавки да ги почитуваат основните начела, како што се: начелото на слобода на обезбедување на услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори и сразмерност.

siguria e transportit dhe magazinimit e ngarkesave të rrezikshme dhe kufizimi i mundësive për ndikim negativ në mjedisin hapësinor,

- shlyerje të shpenzimeve operative përfunksionimin e MAKORA-s,
- shlyerje të shpenzimeve tjera në lidhje me çështjet e rezervave të detyrueshme dhe sigurinë e furnizimit që rrjedhin nga natyra e aktivitetit dhe
- blerje, ndërtim, rikonstruim dhe rindërtimi i pajisjeve të rezervuarëve dhe maqinerive dhe instalimeve përkatëse, si dhe menaxhimi i tyre.

11. Forcimi i kontrollit dhe mbikëqyrjes së zbatimit të procedurave të furnizimeve publike në MAKORA përmes:

- respektimi i procedurës së miratuar përzbatimin e procedurave të furnizimeve publike dhe realizimi i kontratave nga të gjithë nëpunësit e MAKORA-s të përfshirë në furnizimet publike, në përputhje me Ligjin përfurnizime publike dhe Kodeksin e furnizimeve publike;
- mbikëqyrje dhe kontroll mbi aplikimin dhe respektimin e procedurës përzbatimin e procedurave të furnizimeve publike, si dhe realizimin e kontratave dhe
- edukim të vazhdueshëm të nëpunësve të përfshirë në procedurat e furnizimeve publike për të respektuar parimet themelore, siç janë: parimi i lirisë së ofrimit të shërbimeve, si dhe parimet e ekonomisë, efikasitetit, konkurrencës midis operatorëve ekonomikë dhe proporcionalitetit.

12. Назначување на овластено лице за прием на пријави доставени заради заштитено внатрешно пријавување од Законот за заштита на укажувачи и објавување на назначеното лице на веб страната на МАКОРА.

13. Зајакнување на меѓуинституционалната соработка и соработка во борбата против корупцијата и криминалот.

14. Јакнење на принципите на отчетност и транспарентност во работењето на МАКОРА, при што:

- поаѓајќи од обврската јавноста да биде информирана за работи и настани од јавен интерес, потребно е лицето овластено за односи со јавноста кое е надлежно за отчетноста и транспарентноста во МАКОРА преку разни комуникациски форми согласно законските прописи, да овозможува пристап до информации за сите претставници од медиумите и други заинтересирани страни, водејќи се од начелото на транспарентност, отчетност и недискриминација и
- на веб страницата на институцијата ќе се објавуваат сите неопходни информации во врска со работењето на МАКОРА, како што е Законот за задолжителни нафтени резерви, подзаконските акти кои произлегуваат од овој закон (уредби, правилници, одлуки и др.), годишни извештаи и годишни програми за работа на МАКОРА, Статутот на МАКОРА, правилниците за внатрешна организација и систематизација на работните места, органограм, информации поврзани со јавните набавки, објавени огласи и конкурси, практични информации и обрасци за граѓаните за остварување на правата согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, соопштенија за јавноста и др.

12. Emërimi i një personi të autorizuar për marrjen e aplikacioneve të paraqitura me qëllim të raportimit të brendshëm të mbrojtur nga Ligji për Mbrotjen e sinjalizuesve dhe publikimi i personit të caktuar në faqen e internetit të MAKORA-s.

13. Forcimi i bashkëpunimit ndërinstitucional dhe bashkëpunimin në luftën kundër korruptionit dhe krimit.

14. Forcimi i parimeve të përgjegjësisë dhe transparencës në funksionimin e MAKORA-s, sipas së cilës:

- duke u nisur nga detyrimi që publiku të jetë i informuar për çështje dhe ngjarje me interes publik, është e nevojshme që personi i autorizuar përmes formave të ndryshme të komunikimit në përputhje me rregulloret ligjore, të sigurojë qasje në informacion për të gjithë përfaqësuesit e medias dhe aktorët e tjerë të interesuar, duke u udhëhequr nga parimet e transparencës, llogaridhënie dhe mosdiskriminimit dhe
- në faqen e internetit të institucionit do të publikohen të gjitha informacionet e nevojshme në lidhje me funksionimin e MAKORA-s, siç janë Ligji për rezervat e detyrueshme të naftës, aktet nënligjore që dalin nga ky ligj (dekrete, rregullore, aktvendime, etj.), raporte vjetore dhe programe vjetore të punës së MAKORA-s, Statuti i MAKORA-s, rregulloret për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës, organogrami, informacione në lidhje me furnizimet publike, njoftimet dhe konkursset e publikuara, informacione praktike dhe formularët për qytetarët për të ushtruar të drejtat e tyre sipas Ligjit për qasje të lirë në informata të karakterit publik, njoftimet për publikun, etj.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Годишниот план за спречување и проценка на ризици од корупција за 2023 година влегува во сила со денот на донесувањето и истиот ќе се објави на веб страницата на МАКОРА.

IV. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Plani vjetor i parandalimit dhe vlerësimit të rreziqeve ndaj korruptionit për vitin 2023 ѝн нё fuqi нё ditën e miratimit тë tij dhe i njëjtë do тë publikohet нё faqen e internetit тë MAKORA-s.

Зо Скопје,
20.12.2022 година

Në Shkup,
_____ viti

